

บทที่ 6

การกระจายและการปะปนของภาษาในบริเวณรอยต่อของภาษา ในจังหวัดอุตรดิตถ์

จากการทดสอบการใช้เสียงปฏิภาค ชุด ช - จ - ซ ในบริเวณรอยต่อของภาษาที่นำมาศึกษาแห่งนี้ ทำให้ทราบว่า ภาษาที่ใช้ในบริเวณรอยต่อของภาษาในจังหวัดอุตรดิตถ์ นอกจากจะมีการใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ในลักษณะที่เป็นภาษาเดี่ยว ภาษาผสมและภาษาผสมแล้ว ยังมีการใช้ภาษาอื่น ๆ อีกด้วย (ซึ่งในงานวิจัยนี้ไม่ได้ทำการศึกษาอย่างละเอียดว่าคือภาษาอะไร เนื่องจากมีการปรากฏที่น้อยมาก) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ภาษาสำคัญที่ใช้ในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้ก็คือ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยถิ่นอีสานนั่นเอง

ในบทนี้จะพิจารณาการปรากฏของภาษาไทยถิ่นทั้ง 3 ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่มีการปะปนของภาษา โดยจะเริ่มจากการพิจารณาการกระจายของภาษาไทยถิ่นทั้ง 3 ภาษา และจากการกระจายดังกล่าวทำให้เกิดพื้นที่การกระจายร่วมกันของภาษาใดและในบริเวณใดบ้าง ซึ่งก็คือการเกิดการใช้ภาษาที่ปะปนกันของภาษาเหล่านั้นนั่นเอง สำหรับแผนที่ภาษาที่ใช้ในการพิจารณาการปรากฏของภาษาไทยถิ่นทั้ง 3 ภาษาในบทนี้คือ แผนที่ภาษาซึ่งแสดงผลการตัดสินใจภาษา (แผนที่ภาพที่ 9 หน้า 68)

6.1 การกระจายของภาษาในบริเวณรอยต่อ

จากการพิจารณาการกระจายของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยถิ่นอีสานที่แสดงไว้บนแผนที่แสดงผลการตัดสีนภาษา (ดูแผนที่ภาพที่ 9 หน้า 68) สามารถมองเห็นการกระจายของภาษาไทยถิ่นแต่ละภาษาว่ามีการแพร่กระจายอย่างไรบ้าง และมีการกระจายอยู่ในบริเวณของภาษาใดและในระดับใดบ้าง ดังจะกล่าวต่อไปนี้

6.1.1 การกระจายของภาษาไทยถิ่นอีสาน

การกระจายของภาษาไทยถิ่นอีสานในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้มีความน่าสนใจมากเนื่องจากเป็นภาษาที่มีการใช้ทั่วไปในบริเวณรอยต่อ ภาษาไทยถิ่นอีสานที่ปรากฏในบริเวณรอยต่อของภาษานี้เป็นภาษาไทยถิ่นอีสานที่มีการใช้ในระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ โดยมีทั้งแบบที่ปรากฏเป็นภาษาเดี่ยวและในลักษณะที่ปะปนกับภาษาอื่น

จากแผนที่ภาพที่ 12 หน้า 109 จะเห็นได้ว่า ภาษาไทยถิ่นอีสานมีการกระจายจากเขตภาษาไทยถิ่นอีสาน (ด้านตะวันออกจนจดตอนใต้ และครอบคลุมจนถึงตอนกลางของบริเวณรอยต่อ) เข้าไปอยู่ในบริเวณที่มีการกระจายของภาษาไทยถิ่นเหนือ (ขอบด้านบนของบริเวณรอยต่อ) และบริเวณของภาษาไทยถิ่นกลาง (ด้านตะวันตกของบริเวณรอยต่อ) ซึ่งทำให้เกิดบริเวณที่มีการปะปนระหว่างภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสาน และบริเวณที่มีการปะปนระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอีสานขึ้น รายละเอียดเกี่ยวกับการปะปนของภาษาในแต่ละบริเวณจะกล่าวในหัวข้อ 6.2 ต่อไป

6.1.2 การกระจายของภาษาไทยถิ่นเหนือ

การกระจายของภาษาไทยถิ่นเหนือในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้ พบว่าการกระจายบ้าง ภาษาไทยถิ่นเหนือที่ปรากฏในบริเวณรอยต่อของภาษานี้มีการใช้ในระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ โดยมีทั้งแบบที่ปรากฏเป็นภาษาเดี่ยวและแบบที่มีภาษาอื่นเข้ามาผสม

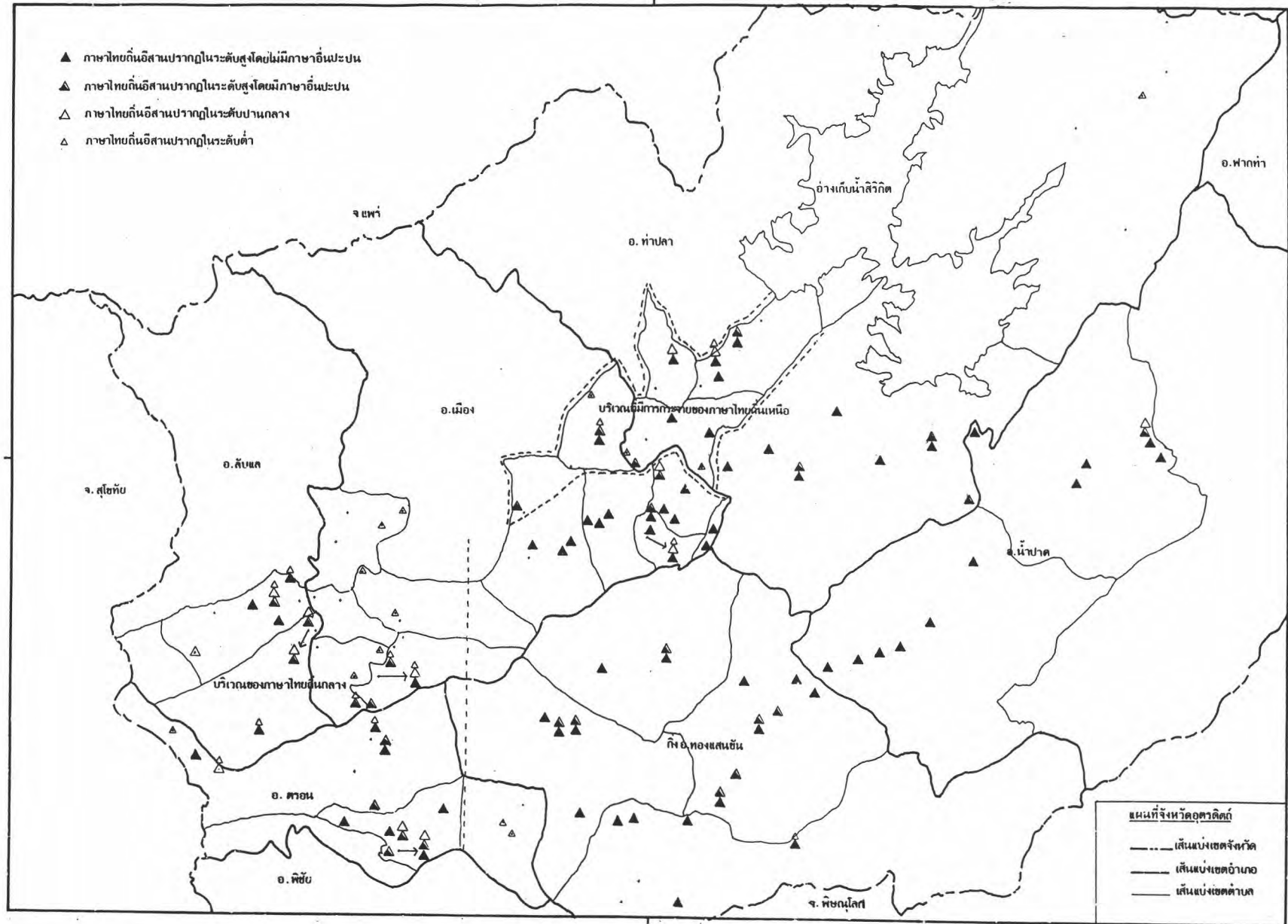
จากแผนที่ภาพที่ 13 หน้า 110 จะเห็นได้ว่า ภาษาไทยถิ่นเหนือมีการกระจายจากเขตภาษาไทยถิ่นเหนือ (ตอนเหนือสุดของบริเวณรอยต่อ) ลงมายังบริเวณรอบ ๆ ทางขอบด้านบนของบริเวณรอยต่อ ซึ่งบริเวณดังกล่าวก็คือขอบตอนล่างของภาษาไทยถิ่นเหนือนั่นเอง ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยของปานตา (ปานตา 2530 : 152) และ ชลิดา (Chalida 1988 : 7) สรุปว่าตอนเหนือของ อ.ท่าปลา อ.เมือง และ อ.ลับแล เป็นบริเวณที่มีการใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือ (ตอนล่างของ อ.ท่าปลา อ.เมือง และ อ.ลับแล เป็นบริเวณที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้) การกระจายดังกล่าวได้กระจายเข้าไปอยู่ในบริเวณของภาษาไทยถิ่นกลางเล็กน้อย ซึ่งทำให้เกิดบริเวณที่มีการใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นเหนือปะปนกัน ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับการปะปนของภาษาในบริเวณนี้จะกล่าวในหัวข้อ 6.2 ต่อไป

อนึ่ง สำหรับการใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือในบริเวณที่ติดต่อกันของ ต.น้ำอ่าง เขต อ.ตรอน และบางส่วนของ ต.บ่อทอง เขตกิ่ง อ.ทองแสนขัน ซึ่งอยู่ทางตอนล่างของบริเวณรอยต่อนั้น สันนิษฐานได้ว่าไม่ใช่เกิดจากการกระจายของภาษาไทยถิ่นเหนือ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผล 2 ประการ ประการแรก เนื่องจากระหว่างเขตภาษาไทยถิ่นเหนือซึ่งอยู่ตอนเหนือสุดของบริเวณรอยต่อ กับบริเวณที่ใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือบริเวณนี้ มีเขตภาษาไทยถิ่นอีสานกันอยู่เป็นบริเวณที่กว้างพอสมควร และประการที่ 2 เนื่องจากผลการศึกษาของชลิดา (Chalida 1988 : 7) พบว่า บริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่มีการใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่าหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในบริเวณนี้อพยพมาจากที่อื่น ซึ่งน่าจะมาจากจังหวัดทางภาคเหนือจึงใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือในการสื่อสาร มิใช่เกิดจากการกระจายของภาษาไทยถิ่นเหนือแต่อย่างใด

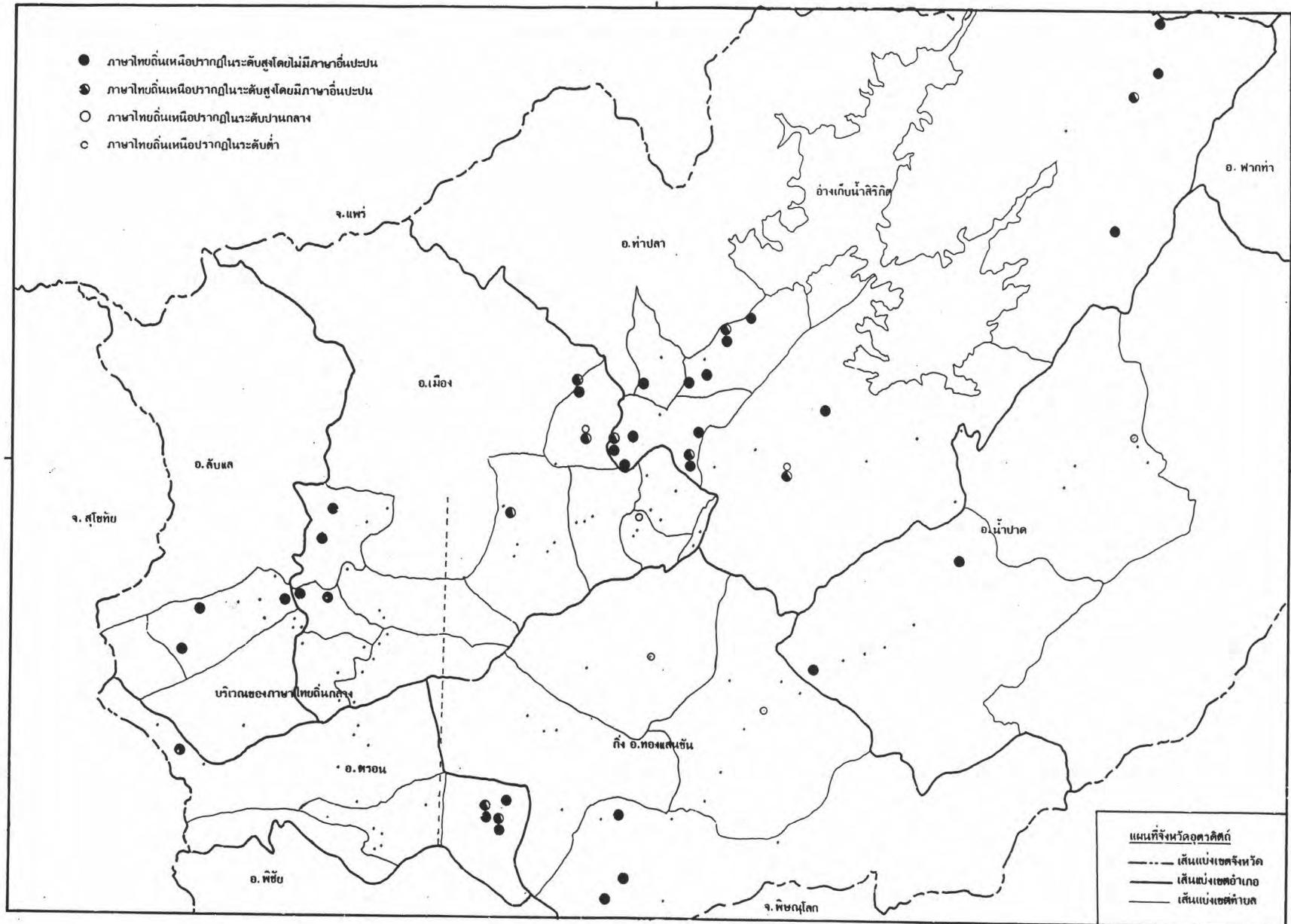
6.1.3 การกระจายของภาษาไทยถิ่นกลาง

ภาษาไทยถิ่นกลางในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้ มีการกระจายพอสมควร โดยมีลักษณะที่แตกต่างไปจากภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสาน กล่าวคือ จะเป็นการกระจายของภาษาไทยถิ่นกลางที่มีการใช้ในระดับต่ำเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงเป็นลักษณะที่เข้าไปผสมกับภาษาอื่นแทบทั้งสิ้น

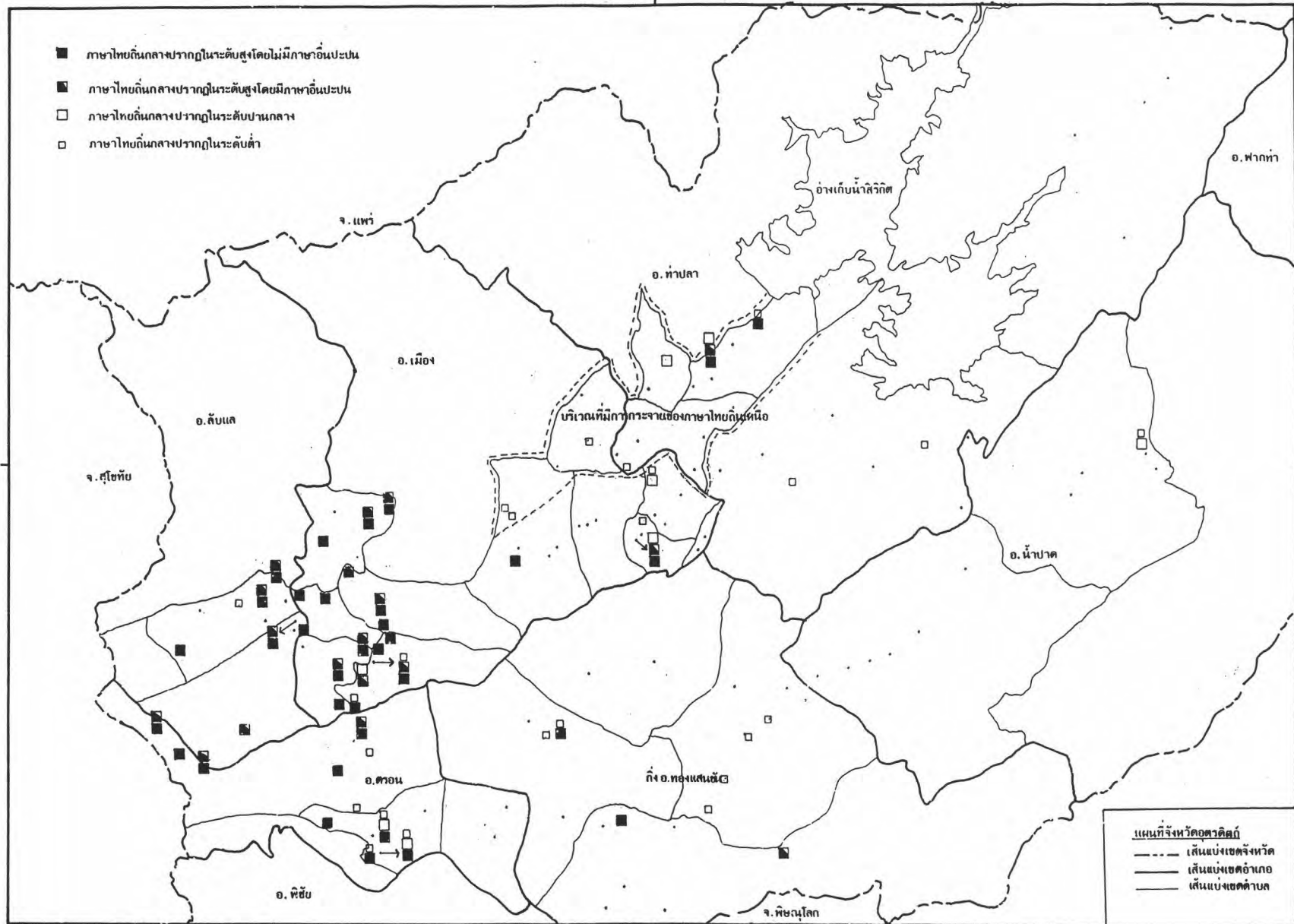
ภาพที่ 12 แผนที่แสดงการกระจายของภาษาไทยถิ่นอีสาน

ภาพที่ 13 แผนที่แสดงการกระจายของภาษาไทยถิ่นเหนือ

ภาพที่ 14 แผนที่แสดงการกระจายของภาษาไทยถิ่นกลาง

จากแผนที่ภาพที่ 14 หน้า 111 จะเห็นได้ว่า มีการใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง อยู่ในเขตภาษาไทยถิ่นอีสาน (ด้านตะวันออกเรื่อยมาถึงตอนใต้ และเข้าไปจนถึงตอนกลางของ บริเวณรอยต่อ) แต่เนื่องจากภาษาไทยถิ่นกลางที่ปรากฏในบริเวณดังกล่าวมีการใช้ในระดับต่ำ เป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ทำให้เกิดบริเวณที่มีการปะปนกันของภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาถิ่นอีสานขึ้นใน เขตภาษาไทยถิ่นอีสาน อย่างไรก็ตามภาษาไทยถิ่นกลางที่มีการใช้ในระดับสูงและปานกลางก็มีการปรากฏอยู่ในบริเวณที่เป็นขอบตอนล่างของภาษาไทยถิ่นเหนือด้วย และในบริเวณดังกล่าวนี้เอง ก็มีการใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานด้วยเช่นกัน จึงทำให้เกิดเป็นบริเวณที่มีการปะปนกันของภาษา 3 ภาษา คือ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยถิ่นอีสาน ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการ ปะปนของภาษาในบริเวณนี้ จะกล่าวในหัวข้อ 6.2 ต่อไป

6.2 การปะปนของภาษาในบริเวณรอยต่อ

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า ในบริเวณรอยต่อของภาษาไทยถิ่นในจังหวัดอุดรธานี นอกจาก จะมีบริเวณที่ไม่มีการปะปนของภาษา คือเขตภาษาไทยถิ่นกลาง เขตภาษาไทยถิ่นเหนือ และ เขตภาษาไทยถิ่นอีสานแล้ว ยังมีบริเวณที่มีการใช้ภาษาเหล่านี้ร่วมกันอีกด้วย ซึ่งสาเหตุก็เนื่องจากการกระจายร่วมกันของภาษาไทยถิ่นทั้ง 3 ภาษา จนเกิดการปะปนของภาษาขึ้นนั่นเอง

การปะปนของภาษาที่พบในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้ มีทั้งการปะปนในลักษณะของ ภาษาผสม ภาษาพยางค์ และลักษณะอื่น ซึ่งภาษาที่มีการปะปนกันจนสามารถกำหนดเป็นเขตภาษา หรือบริเวณรอยต่อของภาษา มีดังนี้

6.2.1 การปะปนของภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นเหนือ

การปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นเหนือในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้เกิดขึ้นค่อนข้างน้อย ซึ่งพบว่าภาษาไทยถิ่นทั้ง 2 ภาษาดังกล่าวมีการปะปน 2 ลักษณะเท่านั้น

ลักษณะแรก คือ ปะปนแบบ ก-น หมายความว่ามีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะที่ไม่ใช่ภาษาผสม กล่าวคือ ในจุดเก็บข้อมูลจะมีกลุ่มคน 2 กลุ่มอยู่ร่วมกัน คือ กลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นกลางล้วน ๆ และกลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือล้วน ๆ โดยที่ต่างกลุ่มต่างพูดภาษาของตนเอง

ลักษณะที่ 2 คือ ปะปนแบบ กน หมายความว่ามีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ เป็นภาษาซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาษา 2 ภาษาผสมกัน โดยมีภาษาไทยถิ่นเหนือเป็นหลัก และมีภาษาไทยถิ่นกลางปะปนในระดับต่ำ

สำหรับบริเวณที่มีการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นเหนือ ซึ่งปรากฏอย่างหนาแน่นและเกาะกลุ่มกัน จนกำหนดเป็นเขตภาษาที่มีการปะปนระหว่าง 2 ภาษาดังกล่าวได้ คือ บริเวณทั้งหมดของ ต. บ้านเกาะ และบางส่วนของ ต.ท่าเสา เขต อ.เมือง (ดูแผนที่ภาพที่ 10 หน้า 96 บทที่ 5) โดยลักษณะการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นเหนือในบริเวณนี้มีการปะปนในลักษณะที่ 1 ทั้งสิ้น ส่วนการปะปนในลักษณะที่ 2 จะปรากฏอย่างประปรายในบริเวณรอยต่อแห่งนี้โดยปรากฏในระดับบุคคลเท่านั้น

6.2.2 การปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอีสาน

การปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอีสานในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้เกิดขึ้นอย่างหนาแน่น ซึ่งพบว่าภาษาไทยถิ่นทั้ง 2 ภาษาดังกล่าวมีการปะปน 4 ลักษณะดังนี้

ลักษณะแรก คือ ปะปนแบบ ก-อ หมายความว่า มีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะที่ไม่ใช่ภาษาผสม กล่าวคือ ในจุดเก็บข้อมูลจะมีกลุ่มคน 2 กลุ่มอยู่ร่วมกัน คือ

กลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นกลางล้วน ๆ และกลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานล้วน ๆ โดยที่ต่างกลุ่มต่างพูดภาษาของตนเอง

ลักษณะที่ 2 คือ ปะปนแบบ **กข** หมายความว่า มีการปะปนกันของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ เป็นภาษาซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาษา 2 ภาษาผสมกัน โดยมีการใช้ทั้งภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอีสานในระดับปานกลาง

ลักษณะที่ 3 คือปะปนแบบ **กค** หมายความว่า มีการปะปนกันของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ เป็นภาษาซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาษา 2 ภาษาผสมกันโดยมีภาษาไทยถิ่นกลางเป็นหลัก และมีภาษาไทยถิ่นอีสานปะปนในระดับต่ำ

ลักษณะที่ 4 คือปะปนแบบ **กค** หมายความว่ามีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ เป็นภาษาซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาษา 2 ภาษาผสมกันโดยมีภาษาไทยถิ่นอีสานเป็นหลักและมีภาษาไทยถิ่นกลางปะปนในระดับต่ำ

สำหรับบริเวณที่มีการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอีสาน ซึ่งปรากฏอย่างหนาแน่นและเกาะกลุ่มกันจนกำหนดเป็นเขตภาษาที่มีการปะปนระหว่าง 2 ภาษาดังกล่าวได้ ได้แก่ บริเวณที่ติดต่อกันของบางส่วนของ ต.หาดกรวด และ ต.วังกะพี้ เขต อ.เมือง บางส่วนของ ต.ไผ่ล้อม และ ต.ทุ่งยั้ง เขต อ.ลับแล และพื้นที่ทั้งหมดของ ต. บ้านแก่ง และบางส่วนของ ต.วังแดง เขต อ.ตรอน (ดูแผนที่ภาพที่ 10 หน้า 96 บทที่ 5) โดยลักษณะการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอีสานในบริเวณนี้มีการปะปนทั้ง 4 ลักษณะ โดยการปะปนในลักษณะที่ 3 และ 4 จะเกิดขึ้นในระดับบุคคล

6.2.3 การปะปนของภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสาน

การปะปนของภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสาน ในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้เกิดขึ้นบ้างพอสมควร ซึ่งพบที่มีการปะปน 4 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 คือ ปะปนแบบ **ขค** หมายความว่า มีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะที่ไม่ใช่ภาษาผสม กล่าวคือ ในจุดเก็บข้อมูลจะมีกลุ่มคน 2 กลุ่มอยู่ร่วมกันคือ

กลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือล้วน ๆ และกลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานล้วน ๆ โดยที่ต่างกลุ่มต่างพูดภาษาของตนเอง

ลักษณะที่ 2 คือ ปะปนแบบ ข๑๑ หมายความว่า มีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ เป็นภาษาซึ่งเกิดจากการใช้ภาษา 2 ภาษาผสมกัน โดยมีการใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือเป็นหลัก และมีภาษาไทยถิ่นอีสานปะปนในระดับต่ำ

ลักษณะที่ 3 คือ ปะปนแบบ น๑๑ หมายความว่า มีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ เป็นภาษาซึ่งเกิดจากการใช้ภาษา 2 ภาษาผสมกันโดยมีการใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานเป็นหลัก และมีภาษาไทยถิ่นเหนือปะปนในระดับต่ำ

ลักษณะที่ 4 คือ ปะปนแบบ ข๑.๑๑ หมายความว่า มีการปะปนของ 2 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ ในจุดเก็บข้อมูลจะใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือล้วน ๆ หรือ ภาษาไทยถิ่นอีสานล้วน ๆ ก็ได้ เพราะมีการใช้ภาษาไทยถิ่นทั้ง 2 ภาษาควบคู่กัน

สำหรับบริเวณที่มีการปะปนของภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสาน ซึ่งปรากฏอย่างหนาแน่นและเกาะกลุ่มกันจนกำหนดเป็นเขตภาษาที่มีการปะปนระหว่าง 2 ภาษาดังกล่าวได้ ได้แก่บริเวณที่ติดต่อกันของพื้นที่ทั้งหมดของ ต.ร่วมจิต บางส่วนของ ต.หาดลำา บางส่วนของ ต.พาเลียด และบางส่วนของ ต.ท่าปลา เขต อ.ท่าปลา และพื้นที่ทั้งหมดของ ต.วังคิน บางส่วนของ ต.พาจุก เขต อ.เมือง (ดูแผนที่ภาพที่ 1๐ หน้า ๙๖ บทที่ 5) โดยลักษณะการปะปนของภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยถิ่นอีสานบริเวณนี้มีการปะปนทั้ง 4 ลักษณะ โดยการปะปนในลักษณะที่ 2 และ 3 จะเกิดขึ้นในระดับบุคคล

6.2.4 การปะปนของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยถิ่นอีสาน

การปะปนของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยถิ่นอีสานในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้เกิดขึ้นค่อนข้างน้อย ซึ่งพบว่ามี การปะปน 2 ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ 1 คือ ปะปนแบบ ข๑.๑๑.๑๑ หมายความว่ามีการปะปนของ 3 ภาษาดังกล่าวในลักษณะที่ไม่ใช่ภาษาผสม กล่าวคือ ในจุดเก็บข้อมูลจะมีกลุ่มคน 3 กลุ่มอยู่ร่วมกัน

คือ กลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นกลางล้วนๆ กลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือล้วนๆ และกลุ่มคนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานล้วนๆ โดยต่างกลุ่มต่างพูดภาษาของตนเอง

ลักษณะที่ 2 คือ ปะปนแบบ กนอ หมายความว่า มีการปะปนของ 3 ภาษาดังกล่าวในลักษณะภาษาผสม กล่าวคือ เป็นภาษาซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาษา 3 ภาษาร่วมกัน โดยมีภาษาไทยถิ่นอีสานเป็นหลัก และมีภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือปะปนในระดับต่ำ

สำหรับบริเวณที่มีการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสาน แม้จะไม่ปรากฏอย่างหนาแน่น แต่สามารถกำหนดเป็นเขตภาษาที่มีการปะปนระหว่าง 3 ภาษาได้ ได้แก่ บริเวณพื้นที่บางส่วนของ ต.ท่าปลา และบางส่วนของ ต.หาดสำเภา เขต อ.ท่าปลา (ดูแผนที่ภาพที่ 10 หน้า 96 บทที่ 5) โดยลักษณะการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสานในบริเวณนี้มีการปะปนในลักษณะที่ 1 เท่านั้น ส่วนการปะปนในลักษณะที่ 2 จะปรากฏอย่างประปรายในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้โดยปรากฏในระดับบุคคลเท่านั้น

จากที่กล่าวมาในบทนี้ทั้งหมด สรุปได้ว่า ในบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้ ภาษาไทยถิ่นอีสานเป็นภาษาที่มีการกระจายมากที่สุด คือกระจายไปทั่วบริเวณรอยต่อของภาษาแห่งนี้ โดยมีการกระจายอยู่ในบริเวณของภาษาไทยถิ่นกลาง และบริเวณที่เป็นขอบตอนล่างของภาษาไทยถิ่นเหนือ ซึ่งการกระจายดังกล่าวเป็นการกระจายของภาษาไทยถิ่นอีสานที่มีการใช้ในระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เกิดบริเวณที่มีการปะปนของภาษา 3 บริเวณ คือ บริเวณที่มีการปะปนกันของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอีสาน และบริเวณที่มีการปะปนของภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสาน สำหรับภาษาไทยถิ่นเหนือมีการกระจายอยู่ในบริเวณของภาษาไทยถิ่นกลาง โดยเป็นการกระจายของภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีการใช้ในระดับสูงเช่นกัน จึงทำให้เกิดบริเวณที่มีการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นเหนือขึ้น ส่วนภาษาไทยถิ่นกลางมีการกระจายอยู่ในบริเวณที่เป็นขอบตอนล่างของภาษาไทยถิ่นเหนือ ซึ่งบริเวณดังกล่าวก็มีการกระจายของภาษาไทยถิ่นอีสานด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงทำให้เกิดบริเวณที่มีการปะปนของภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสานขึ้น